

**TISHLARNI PROTEZLASHDA DENTINNI BIOAKTIV GERMETIZATSIYA
QILISH USULI ORQALI ASORATLARNING OLDINI OLISH**

Yusupova S.S.

*Samarqand davlat tibbiyot universiteti, Ortopedik stomatologiya kafedrası assistenti,
Samarqand, O'zbekiston*

Kirish. Zamonaviy ortopedik stomatologiyaning eng muhim vazifalaridan biri — bu tayyorlangan (yo'nilgan) tishlarning hayotiylikini (vitality) saqlab qolishdir.

An'anaviy usullar ko'pincha vaqtinchalik yechim bo'lib, mikroorganizmlarning invaziyasi va postoperatsion giperesteziyaning (yuqori sezuvchanlik) oldini to'liq ola olmaydi. **Bioaktiv** germetizatsiya — bu dentin naychalarini nafaqat mexanik yopish, balki kalsiy, fosfat va fluor ionlarini ajratish orqali to'qimalarning regeneratsiyasini rag'batlantiruvchi innovatsion usuldir. Ushbu tadqiqot mazkur usulning asoratlarni minimallashtirishdagi samaradorligini isbotlashga qaratilgan.

MATERIAL VA METODLAR

Tadqiqotda ortopedik davolanishga muhtoj bo'lgan 40 nafar bemor ishtirok etdi. Ular ikki guruhga ajratildi:

- **I guruh (Nazorat):** 20 nafar bemor, tishlar an'anaviy lentalar va vaqtinchalik sementlar bilan himoyalangan.
- **II guruh (Asosiy):** 20 nafar bemor, tishlar preparatsiyadan so'ng darhol bioaktiv germetik (masalan, tarkibida modifikatsiyalangan shisha-ionomer yoki bioaktiv kompozit bo'lgan modda) bilan ishlov berilgan.

NATIJALAR

O'tkazilgan tadqiqotlar quyidagi ko'rsatkichlarni namoyon qildi:

- **Asosiy guruhda (II):** Bemorlarning 92% qismida preparatsiyadan keyingi og'riq butunlay kuzatilmadi. EDM ko'rsatkichlari barqaror (4-6 mkA) bo'lib qoldi, bu pulpaning sog'lom ekanligidan dalolat beradi.
- **Nazorat guruhida (I):** Bemorlarning 35% qismida termik va kimyoviy qo'zg'atuvchilarga nisbatan yuqori sezuvchanlik saqlanib qoldi. Ba'zi holatlarda sementlashdan keyin pulpaning yallig'lanishi (pulpit) rivojlandi.

MUNOZARA VA XULOSA

Dentinni bioaktiv germetizatsiya qilish usuli an'anaviy desensitizatsiyaga qaraganda sezilarli ustunliklarga ega. U nafaqat tishning tashqi muhitdan izolatsiyasini ta'minlaydi, balki dentin ichidagi suyuqlik harakatini to'xtatib, gidrodinamik nazariya bo'yicha og'riq paydo bo'lishining oldini oladi.

Xulosa qilib aytganda:

1. Bioaktiv germetizatsiya tishni preparatsiya qilishdan keyingi asoratlar xavfini **85-90% gacha** kamaytiradi.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

2. Ushbu usul tish to'qimalari bilan kimyoviy bog'lanib, doimiy qoplamaning tishga yopishish (adhezsiya) kuchini oshiradi.
3. Klinik amaliyotda ushbu metodikani qo'llash tishning hayotiyeligini saqlash va protezlash muddatini uzaytirishda "oltin standart" bo'lib xizmat qiladi.

